

Vrchní soud
v Praze

KRAJSKÝ SOUD V PLZNI	
Došlo	27-02-2004
..... hod.	
Podáno	Kolek
krát	přisl. pod

7 To 168/2003

U s n e s e n í

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 17. února 2004 odvolání obžalovaného J. [redacted] V. [redacted] nar. [redacted], proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20.11.2003 č.j. 2 T 10/2003 – 403 a rozhodl **t a k t o**:

Podle § 256 tr.ř. se odvolání obžalovaného J. [redacted] V. [redacted] **z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 20.11.2003 sp.zn. 2 T 10/2003 byl obžalovaný J. [redacted] V. [redacted] uznán vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst.1, odst.2 písm.h) tr.zák., za což byl odsouzen podle § 219 odst.2 tr.zák. za použití § 29 odst.2 tr.zák. k výjimečnému trestu odnětí svobody v trvání šestnácti a půl roku, pro jehož výkon byl podle § 39a odst.2 písm.d) tr.zák. zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou.

Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně se měl obžalovaný dopustit uvedeného trestného činu tím, „že dne 6.4.2003 kolem 21.30 hod. navštívil Z. [redacted] M. [redacted], nar. [redacted], v jeho bytě č. [redacted] v [redacted], [redacted] kde přespal; kolem 2.00 hod. dne 7.4.2003 se vzbudil a chtěl odcizit obálku s penězi, kterou měl Z. [redacted] M. [redacted] v kapse tepláků, které byly přehozeny přes křeslo, přitom se Z. [redacted] M. [redacted] probudil, poté v úmyslu usmrtit, aby získal peníze na nákup drog, Z. [redacted] M. [redacted] udeřil pěstí do obličeje a kuchyňským nožem o délce čepele 15 cm, který vzal v kuchyni, mu zasadil mnohočetné řezné a bodnořezné rány do krku a obličeje, což vedlo ke smrti, která nastala v důsledku krevní ztráty z prořáté lící tepny spolu s vdechnutím krve při probodení jazyka; poté v domnění, že Z. [redacted] M. [redacted] ještě žije, mu přes hlavu přetáhl igelitový sáček, který na straně u krku zajistil drátkem, nohy mu svázal nalezeným svetrem, obličej přikryl polštářem a tepláky, poté odcizil obálku s částkou 250,- Kč, prohledal byt a z kuchyně odcizil drobné mince v hodnotě 125,- Kč, byt uzamkl a z místa činu odešel“.

Proti tomuto rozsudku podal ve lhůtě uvedené v § 248 odst.1 tr.ř. obžalovaný J. [redacted] V. [redacted] odvolání, které posléze samostatně i prostřednictvím svého obhájce písemně odůvodnil.

Odvolatel směřoval opravný prostředek do výroku o vině i trestu. Předně namítl, že nesouhlasí se závěrem nalézacího soudu, že poškozeného napadl v úmyslu zmocnit se peněz. Do bytu poškozeného přišel obžalovaný pouze přespát. Krást se rozhodl až poté, co se v noci vzbudil. Poškozený se však vzbudil také a v celku přirozeně obžalovaného vykazoval ven z bytu. Důvodem napadení poškozeného obžalovaným byla hrozba a obava, že se o krádeži dozví skupina mladíků, kteří stejně jako obžalovaný poškozeného pravidelně navštěvovali. Obžalovaný byl těmito mladíky před tím odsuzován a perzekuován za to, že již jednou poškozeného okradl o 5 000,- Kč. Znalci z odvětví psychiatrie a psychologie ve svých závěrech abstrahují od zjištěných skutečností, které nesvědčí o tom, že by

obžalovaný byl člověkem bezcitným a neschopným sebereflexe a nápravy. Obžalovaný, pokud v mládí poprvé ukradl rodinné peníze, rozdal je dětem. Zběhl-li z vojny, pomáhal v této době nezištně pět měsíců při likvidaci povodní. Jeho problémy v zaměstnání vznikly v souvislosti s množstvím práce i zdravotními problémy. V úvahu je třeba vzít i fakt, že ani sám poškozený, jakkoliv si nezasloužil svůj osud, nebyl oním nezištným a hodným pánem, jak jej líčí napadený rozsudek. Odvolatel se domnívá, že právní kvalifikace podle § 219 odst.2 písm.h) tr.zák. není v daném případě na místě, stejně jako není na místě závěr, že k nápravě obžalovaného bez uložení výjimečného trestu nemůže dojít. V této souvislosti obžalovaný poukázal na nedostatečné a nekvalitní psychiatricko psychologické vyšetření a na rozporné závěry těchto znalců, když soud dostatečně nevzal v úvahu ani skutečnost, že se trestné činnosti dopustil ve věku blízkém věku mladistvých a že předchozí majetkové delikty byly zahlazeny a odčiněny. Závěrem odvolatel navrhl, aby vrchní soud napadený rozsudek zrušil, obžalovaného uznal vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst.1 tr.zák. a uložil mu trest odpovídající této právní kvalifikaci.

Vrchní soud v Praze z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst.1 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

V řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, byly provedeny řádným způsobem veškeré důkazy významné pro objasnění skutečného stavu věci při dodržení všech zákonných ustanovení, jimiž se má zabezpečit právo obžalovaného na řádnou obhajobu a objasnění věci. Toto řízení proto nevykazuje žádné podstatné procesní vady, na něž by bylo nutno reagovat zrušením napadeného rozsudku podle § 258 odst.1 písm.a) tr.ř.

Krajský soud v Plzni vedl dokazování způsobem a v rozsahu předpokládanými ustanovením § 2 odst.5 tr.ř., když důsledně postupoval tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro vlastní rozhodnutí, a při svém rozhodování z takto zjištěného stavu správně vycházel. Lze ostatně konstatovat, že regulérnost řízení ani rozsah provedeného dokazování nebyly odvolatelem nijak napadány a zpochybňovány.

Ve vztahu k významným skutkovým okolnostem postupoval nalézací soud ve smyslu ustanovení § 2 odst.6 tr.ř., když v souladu s procesní zásadou volného hodnocení důkazů náležitě zhodnotil provedené důkazy na podkladě svého vnitřního přesvědčení, které však bylo zjevně založeno na pečlivém uvážení všech okolností případu, jak jednotlivě, tak i v jejich souhrnu a ve vzájemných souvislostech. Své logické postupy, na podkladě nichž k těmto závěrům dospěl, krajský soud v odpovídajících pasážích odůvodnění rozsudku zdůvodnil tak, jak mu ukládá ustanovení § 125 tr.ř., stručně a srozumitelně v nich vyložil, které skutečnosti vzal za spolehlivě prokázané a o které konkrétní důkazy tato svá skutková zjištění opřel, podrobně zde uvedl, jakými úvahami se řídil při hodnocení věrohodnosti a důkazní síly jednotlivých provedených důkazů, a důsledně se vypořádal s obhajobou obžalovaného znovu uplatněnou v odvolání. Vrchní soud v Praze se s argumentací a závěry Krajského soudu v Plzni plně ztotožňuje a na závěry rozvedené v odůvodnění napadeného rozsudku odkazuje.

Námitkám obžalovaného uplatněným v odvolání nelze přisvědčit. Usmrcení poškozeného jednoznačně souviselo se záměrem obžalovaného získat majetkový prospěch. Tomuto závěru nakonec nasvědčuje i fakt, že obžalovaný poté, co poškozeného zabil, odcizil z bytu částku 375,- Kč, kterou vzápětí použil pro vlastní potřebu. Samostatný právní význam z hlediska subjektivní stránky přitom nemá rozlišování mezi úmyslem předem pojatým (rozmyšleným) či úmyslem náhle pojatým. Je proto pro právní posouzení nerozhodné, že obžalovaný přišel do bytu poškozeného původně jen přespát a že k násilí přistoupil až v době, kdy poškozený vystoupil na obranu svého majetku. Bylo-li usmrcení poškozeného spojeno s předchozím záměrem obžalovaného získat peníze a realizoval-li obžalovaný tento záměr i po násilném útoku, pak jeho jednání bezesbytku naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu vraždy podle § 219 odst.1, odst.2 písm.h) tr.zák. Podstatným pro použití této právní kvalifikace není ani to, že se na jednání obžalovaného mohl případně podílet i další motivační faktor.

Náležitá a pro účely rozhodnutí ve věci samé dostatečná péče byla věnována i objasnění duševního stavu obžalovaného. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie především vyplývá, že ovládací a rozpoznávací schopnosti měl obžalovaný zachovány. Psychiatricko- psychologická expertiza byla podkladem i pro další závěry soudu stran psychopatologie a psychologie osoby obžalovaného, přičemž v tomto směru nelze na rozdíl od názorů odvolatele napadenému rozsudku vytknout žádná pochybení. Posudek vypracovali erudovaní znalci, kteří při formulaci svých závěrů vycházeli z dostatečných podkladových materiálů, což ostatně potvrdili při svém slyšení u hlavního líčení.

Bez závad byl shledán i výrok o trestu. Výjimečný trest odnětí svobody v trvání šestnácti a půl roku je sice trestem přísným, nikoliv však trestem nezákonným či nepřiměřeným, když pouze takový by mohl z podnětu odvolání obžalovaného Vrchní soud v Praze jako soud druhého stupně změnit ve smyslu ustanovení § 258 odst.1 písm.d), e) tr.ř. Ustanovení § 219 odst.2 tr.zák. umožňuje uložit pachateli trestného činu vraždy trest odnětí svobody na dvanáct až patnáct let nebo trest výjimečný. Předpokladem pro uložení výjimečného trestu odnětí svobody nad patnáct do dvacetipěti let je velmi vysoký stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost nebo obzvláště ztížená možnost nápravy pachatele. Z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že soud prvního stupně náležitě zhodnotil všechny rozhodné skutečnosti relevantní z hledisek § 23 odst.1, § 29 odst.1, odst.2 a § 31 odst.1 tr.zák., když především správně dovodil, že v projednávaném případě jsou splněny obě alternativně stanovené podmínky pro uložení výjimečného trestu. Velmi vysoký stupeň nebezpečnosti činu je dán tím, že obžalovaný již stál před soudem pro majetkovou trestnou činnost (druhé odsouzení nemá dosud zahlazené) a že se posuzovaného trestného činu dopustil ve lhůtě podmíněného odsouzení pro jiný trestný čin, že zneužil důvěry poškozeného, vůči kterému se již v minulosti choval v rozporu se zákonem a že způsob provedení činu svědčí o zjevné bezcitnosti a otrlosti jeho pachatele, když střídání smrtících mechanismů svým způsobem téměř hraničí se spácháním tohoto činu surovým způsobem. Obzvláště ztížená možnost nápravy vyplývá především ze závěrů znaleckého posudku z odvětví psychologie, podle nichž je osobnost obžalovaného velmi negativně strukturována. Obžalovaný s vysokou pravděpodobností zůstane i v budoucnosti osobou rizikovou z hlediska protispolečenských jednání zejm. zvaží-li se jeho dosavadní maladaktivní životní kariéra a efekt dosavadních výchovných opatření. Za dané situace nelze pomíjet

rovněž preventivní i detenční úlohu, kterou je povinen trest plnit i v zájmu ochrany společnosti před pachateli závažných trestných činů. Krajský soud tyto aspekty nepodcenil. Je zcela důvodné v zájmu generální prevence signalizovat potencionálním pachatelům skutečnost, že na vraždy tohoto typu, kdy oběťmi jsou staří občané, jejichž obrana je značně ztížena, bude společností reagováno přísnými sankcemi. Při výměře jinak správně ukládaného výjimečného trestu nalézací soud vcelku přiléhavě přihlédl na druhou stranu k polehčující okolnosti reprezentované doznáním obžalovaného a jeho napomáháním orgánům činným v trestním řízení, což se ve svém důsledku promítlo v určení trestu při samé spodní hranici zákonné trestní sazby § 29 odst.2 tr.zák. V tomto ohledu krajský soud nepochybně vážil i skutečnost, že pravděpodobně dojde k přeměně desetiměsíčního podmíněného trestu uloženého v rámci předchozího odsouzení. Rozhodnutí o způsobu výkonu trestu bezesbytku odpovídá § 39a odst.2 písm.d) ale i § 39a odst.3 tr.zák., podle nichž m.j. se do věznice se zvýšenou ostrahou vždy zařadí pachatel, jemuž byl uložen výjimečný trest.

Ze všech výše uvedených důvodů bylo odvolání obžalovaného jako nedůvodné podle § 256 tr.ř. zamítnuto.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný. Proti tomuto rozhodnutí však lze podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku, a to ve prospěch i neprospěch obžalovaného, obžalovaný pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr.ř.

V Praze dne 17. února 2004

Předseda senátu :
JUDr. Martin Zelenka v.r.

Za správnost vyhotovení:
Olga Součková

